

Каравеловъ. Ще го изберемъ, като свикаме представители на комитетитъ.

Христо. Не. Азъ знамъ само едно лице, което може най-достойно да изпълни тази работа.

Дяконътъ. И това е бай Каравеловъ.

Каравеловъ (става). Рано е още да се говори по това. Като му дойде времето.

Христо (бърка изъ джобовѣтъ си). Прощавай, бай Любене, ала нѣмаме съ какво да те гостимъ. Чакай, чакай... Какво е това? (Изважда единъ наполеонъ.) Ахъ, тоя проклетникъ! Пакъ ми изигра тая история! Ценовичъ ще го е пусналъ незабелязано въ джоба ми... Не! Не ща го! Не искамъ милостиня. Азъ не съмъ просякъ. Бай Каравеловъ, моля ти се. Вземи го. Като видишъ Ценовича, дай му го. Той ще бжде довечера на кафенето. Кажу му тъй: Христо Петковъ може да ходи голъ и босъ, може да гладува, може да прави заеми... Но милостиня не приема. (Навѣнъ полека се мръква).

Каравеловъ. Довиждане, братя! Утре ще дойда на сказката. Та пакъ ще поговоримъ по нашата работа. Сбогомъ! (Излиза)

Христо. Какво е дирила тука Венета?

Дяконътъ. Донесе тия нѣща. Топли, дебели дрехи, ала не пълнѣтъ стомаха.

Христо. Взехъ въ заемъ нѣколко цванца отъ Странски. (Разгъва едно малко пакетче, вади хлѣбъ и маслини) Ехъ, до утре пакъ сме осигурени. Па за други день — лесно. (Вздъхва). Да мине и сказката. (Двамата ядатъ бързо и лакомо).

Дяконътъ. Какво реши?

Христо (запалва свѣщъ, нарежда листове и моливи върху сандъка). Не знамъ още... (Духа си на ржцетъ). Да остана тукъ, да работя при нотабилитъ... Не мога. Да замина, да не видя вече Венета... (Почва да пише)

Дяконътъ. Пакъ не можешъ...

Христо (хвърля перото). Отъ хлѣба и маслинитъ още повече огладнѣхъ! Само се разядохъ... Бѣхъ се отучилъ вече... (Разхожда се). И тоя студъ! (Духа на ржцетъ си, Дяконътъ разстила сламата на земята). Баша ми лежи вече отъ два месеца... Охтиката ще го изяде... И за това азъ съмъ кривъ! Азъ го уморихъ! По цѣли месеци не имъ се обаждахъ. (Скрива лице въ ржцетъ си, сѣда на сламата). Не мога да си простя...

Дяконътъ (сѣда до него). Простено ти е, Христо... Не си слагай мжка на сърдцето. Нима си напусналъ бащинъ домъ, наука и блѣскаво бждеще за своя полза? Затова ли се мжчишъ тука съ тоя кучешки животъ? Нали за народно добро... За човѣшката правда... Отпусни се, помжчи се да заспишъ. Утре ще станешъ рано, ще ти дойде други умъ, ще забравишъ пакъ... (Загася свѣщъта). Ето и азъ сторихъ

печта руския самодържецъ, или пъкъ ще предложатъ българската корона на сръбския князъ... Ако, разбира се, не успеятъ да коронясатъ Христо Георгиевъ, като кандидат на нотабилите... Цар Хачъ I, как ти се струва?